

Neh 4
Votum/groet; Ps 46: 1, 2, 4; gebed; LB 723; kimo; lezen Neh 3,33 – 4,17; preek; HH 450: 1-3; gebed + https://www.youtube.com/watch?v=O1wuzd6dh80 ; LB 968: 1, 3, 4; zegen; collecte met muziek
Bergschenhoek 15.11.2020

Kindermoment dia

Stel je voor: je bent iets aan het bouwen. Met je lego, kapla of playmobil. Het wordt heel mooi en jij bent er heel blij mee! Maar dan komt er iemand bij staan en begint je uit te lachen. 'Wat lelijk, zeg, wat je aan het maken bent, slaat nergens op!' Of nog erger, die jongen of dat meisje begint een beetje tegen je mooie bouwwerk aan te trappen. Wat zou je doen? Misschien word je boos en zeg je: 'Hoepel op jij', en je jaagt die persoon weg! Dat zou ik wel stoer vinden. Je blijft dapper doen wat je aan het doen bent! Maar wat als ze met meer zijn, en ze lachen je allemaal uit. Dan wordt het moeilijker om vol te houden en te blijven bouwen. Misschien zeg je zelfs: laat maar, ik ga wel iets anders doen. Wij gaan in de Bijbel lezen dat Nehemia en de mensen in Jeruzalem hetzelfde meemaakten. Ze waren de muur aan het bouwen. En toen kwamen er andere mensen die zeiden: wat stom wat jullie aan het doen zijn, slaat nergens op, hou er maar mee op. Hoe hou je vol en blijf je toch samen bouwen? Daar gaat het over in Nehemia 3,33 – 4,17.

Gedoe komt er toch dia

Gedoe komt er toch. Het is de titel van een managementboek. Het boek gaat over de zin en onzin van organisatieverandering¹. Wie leiding geeft aan veranderingen en vernieuwingen in een organisatie of bedrijf, probeert vaak 'gedoe' te voorkomen, zeggen de schrijvers van dit boek. Gedoe – weerstand dus, verzet, mensen die dwarsliggen, conflict misschien zelfs. Maar zeggen ze in dit boek: gedoe komt er toch. Altijd als je iets nieuws wilt opbouwen in je bedrijf of organisatie, komt er gedoe. Probeer het niet te voorkomen, neem het liever serieus en ga ermee aan het werk. Ik heb het boek niet gelezen, maar het uitgangspunt lijkt me wel wijs. Gedoe komt er toch, als je iets nieuws en anders wilt. Niet alleen in een bedrijf, ook in de kerk. Ook als er wordt gebouwd voor God, ontstaat gedoe. Dat zie je in Nehemia 4. Er komt gedoe. En dat is nog zacht uitgedrukt. Nehemia laat zien hoe je ermee om kunt gaan, met 'gedoe', tegenslag en tegenwerking. Zijn boodschap vandaag voor jou en mij, bouwers van Gods kerk, is: Laat je niet ontmoedigen!

¹ Joop Swierenga, Jacqueline Jansen, *Gedoe komt er toch. Zin en onzin over organisatieverandering*, 2005.

Er zal weerstand zijn dia

Het begon zo mooi in Jeruzalem. Geen vuiltje aan de lucht. De mensen zijn gemotiveerd en actief. De bouw van de muur wordt voortvarend aangepakt. Maar dan komen Sanballat en Tobia op het toneel. Sanballat was tot nu toe degene die de lakens uitdeelde in Jeruzalem. Maar nu heeft Nehemia hem met zijn maffe bouwplannen opzij gezet. Denk maar niet dat hij dat zomaar over zijn kant laat gaan!

Dus meldt hij zich met Tobia, zijn ambtenaar, en hun hele gevolg bij de muren van Jeruzalem. Ze willen de bouw saboteren. En ze doen dat volgens een beproefde methode. Wat doe je als iemand een project lanceert waar jij het totaal niet mee eens bent? Wat je vaak ziet: maak het belachelijk, steek er de draak mee. Zo ook Sanballat. Wat denken die zielige Joden wel?

Serius, een nieuwe muur? Tobia krijgt helemaal de lachers op zijn hand: ha ha, d'r hoeft maar een vosje tegen de muur te piesen of de hele zaak dondert in elkaar! Afkraken dus.

Maar het lukt niet. De mensen blijven vastberaden en vastbesloten, zegt Nehemia in vers 38. Dan gaan ze een stap verder: ze gaan intimideren en bedreigen. We krijgen jullie wel, maken jullie kapot. En zo pakken donkere wolken zich samen boven Jeruzalem. Het begon zo mooi, maar nu is er serieuze en heftige tegenstand.

Zul je net zien: begin je aan iets moois, iedereen is enthousiast, maar je bent nog maar net op weg, of er komt allerlei verzet en weerstand los. Niet leuk! Nee, niet leuk, maar wie heeft gezegd dat het makkelijk zou zijn? Bouwen voor God, de boel in de kerk reorganiseren en vernieuwen – ook daarvan komt altijd gedoe. Is altijd zo geweest. Bereid je er maar op voor: als je gaat bouwen voor God. Je krijgt met tegenwerking en tegenslag te maken. Gedoe komt er toch. Ja, er zal weerstand zijn!

Dan ligt ontmoediging op de loer dia

Wat doe je als er tegenwerking komt, weerstand? Je had je plan goed uitgedacht, je had er zin in en begon vol goede moed. En dan wordt er lacherig over gedaan, beginnen mensen de boel in de war te sturen. Ontwijken heeft geen zin. Gedoe komt er toch. En waarom zou je het ontwijken? Misschien is het ook een kans om te groeien. Nog duidelijker voor ogen te krijgen wat nodig is. Of er samen sterker uit te komen.

Niet dat het je in de kouwe kleren gaat zitten, dat soort verzet en weerstand. Kijk maar in Nehemia 4 hoe ondermijnend de sabotage-campagne van Sanballat en Tobia werkt. Eerst is er nog vastberadenheid. Het sarcasme van Sanballat heeft geen invloed op het enthousiasme van de bouwers. Dat wordt anders als de druk groter wordt. Sanballat intimideert en bespeelt de families van de mensen die aan het bouwen zijn. Families, die in de omgeving van Jeruzalem wonen. En die worden bang. Melden zich in Jeruzalem en beginnen hun mannen en broers dringend te vragen: Kom alsjeblieft naar huis, we zijn niet meer veilig. Waar ben je hier eigenlijk mee bezig? Dit gaat tóch niet lukken, met die muur. Nehemia is een idealist. Kom, weg hier, we hebben je thuis nodig!

En dan raken ze zwaar gedesillusioneerd in Jeruzalem. Logisch. Zo gaat dat. Spot van buiten kun je nog hebben, maar anders wordt het als jouw eigen omgeving je onder druk gaat zetten. *Juda klaagt*, vertelt Nehemia. De mensen raken zwaar ontmoedigd. Daar heeft Nehemia dus mee te maken. Verzet van buiten. Verdeeldheid van binnen. Mensen die het bijltje erbij neer willen leggen. Laten we maar stoppen. Dit heeft toch geen zin meer. Hou maar op, het werkt toch niet. Hoe vaak gaat het zo, bij mooie en frisse initiatieven die worden ontplooid in de kerk? Ontmoediging ligt op de loer.

Maar samen sta je sterk dia

Hoe gaat Nehemia met dit alles om? Er komt nogal wat op hem af. Hij wordt in zijn hemd gezet door Sanballat en Tobia. Bij zijn bouwers zakt de moed in de schoenen. Wat moet je doen? Boos worden? Sanballat en Tobia met gelijke munt terugbetalen? Gefrustreerd ermee kappen, gewoon terug naar Susa, klaar met alles...

Nee, dat doet Nehemia allemaal niet. Opgeven? Afhaken? Echt niet. Volhouden juist. Nu meer dan ooit. Mooi om te zien hoe Nehemia het aanpakt. Om te beginnen brengt hij de mensen in Jeruzalem nog dichter en steviger bij elkaar dan eerst. Vers 7: de families uit de omgeving zet hij neer bij hun bouwende vaders, broers en zussen. Ze hebben jullie steun nodig, niet jullie rampscenario's. Steun elkaar, juist nu. En Nehemia mobiliseert de mensen. Hij geeft ze wapens in de hand. Hij zorgt voor wachters op de muren en voor soldaten die de bouwers beschermen. Hij maakt de mensen weerbaar. Hij zorgt voor eenheid en verbinding. Vers 13: *'Er is veel werk te doen, we werken op grote afstand van elkaar en hebben nauwelijks contact'*. Dus als je de ramshoorn hoort schallen, dan zoeken we elkaar op. Kortom, we hebben elkaar nodig, samen staan we sterk.

Mooi om te lezen! Wat moet je doen als je aan het bouwen bent aan iets moois in of met de kerk, en dan komt er 'gedoe', tegenslag, tegenwerking? Mensen liggen dwars. Je medebouwers zien het niet meer zitten. Word niet boos of driftig, want gedoe komt er toch. Loop er ook niet gefrustreerd bij weg. Neem juist tijd om terug te gaan naar het begin. We zijn er samen aan begonnen, weet je nog? We hebben elkaar nu juist nodig. In de druk van het moment des te sterker de nadruk leggen op eenheid en gezamenlijkheid. De rijen sluiten. Want samen sta je sterk!

En zoek je kracht bij God dia

Maar het belangrijkste heb ik dan nog niet genoemd. Want bij Nehemia draait alles om gebed. Nehemia zoekt zijn kracht bij God. Meteen al aan het begin, als Sanballat en Tobia met hun sarcastische verhalen komen, gaat hij in gebed: *God, help ons toch, neem het voor ons op*. Nehemia weet: juist nu hebben we gebed nodig, Gods nabijheid en bezieling. En daarin neemt Nehemia de mensen mee. Lieve mensen, zo belangrijk om je eigen te maken. Opeens komt er een kink in de kabel van het project waar je zo vol goede moed aan begon.

Je denkt: als ik er nog harder aan ga trekken, trek ik het wel weer los. Maar van wie is het project? Van jou, of van God? En voor wie doe je het? In wiens kracht, die van jou of van God? Zoek je kracht bij God. Vraag Hem erbij. Zodat jouw motieven zuiver blijven en Hij jou de kracht en moed geeft om te kunnen volhouden.

Nehemia doet dat ook. Het volk in Jeruzalem klaagt (vers 4): *'De sjouwers zijn uitgeput, het puin is te zwaar. Nooit zal het ons lukken om de muur te herstellen'*. Ja, als het tegen zit, dan worden de stenen opeens veel zwaarder en voel je hoe moe je bent. Kijk naar God, zegt Nehemia dan, vers 8: *'Denk aan de grote en geduchte Heer'*. De mensen zagen alleen maar het puin dat geruimd moest worden. Kijk omhoog, zegt Nehemia, kijk naar God. Hij zal het ons doen lukken. Of, vers 14: *'Onze God zal voor ons strijden'*. Zo houdt Nehemia vol. Kom, we kijken naar God en vertrouwen op Hem. En de mensen gaan bouwen, met zwaard en troffel. En daarmee brengen ze tot uitdrukking: Samen bouwen we en samen vertrouwen we op God. En wij houden vol, tot de muur herbouwd is.

Laat je niet ontmoedigen **dia**

En met dat beeld sluit ik af. De mensen in Jeruzalem bouwend met zwaard en troffel. Ondanks alle tegenstand. We houden vol. We blijven samen bouwen en we blijven samen vertrouwen op God. Je kunt er een symbool van maken. Kijk hier. **Dia** Een zwaard en twee troffels. En het mooie van dit symbool is dat je er ook twee Griekse letters in kunt zien. Een P, maar in het Grieks is dat een R. En een X, en in het Grieks is dat de klank CH. CH. R. Beginletters van de naam Christus. Dit symbool hing vroeger aan de preekstoel van de kerk waar ik opgroeide. Mooi beeld van samen kerk zijn. We bouwen samen. En we bouwen samen in de naam van Jezus en sterk in zijn kracht. Dus lieve mensen, laat je niet ontmoedigen! Er zal weerstand zijn. Dan ligt ontmoediging op de loer. Maar samen staan we sterk. En we zoeken onze kracht bij God!

Amen